

Hétjői Napló

Előfizetési díj:
Egész évre 160.—, negyed évre 40.—, 1 óra 15.— korona

POLITIKAI HETILAP.
MEGJELENIK MINDEN HÉTFOÉN REGGEL.

Szerkesztőség: VIII., RÓMK SZILARD-UTCA 3.
Kiadóhivatal: VI., GAGYMEZŐ-UTCA 8. SZÁM.

Csapataink átlépték a baranyai határt

Tomboló lelkesedéssel fogadták katonáinkat — Magyar Impérium van már a szegedi háromszögben — Ma vonul be Pécsre a nemzeti hadsereg

— A Hétjői Napló tudósítójától —

Went István napján megkezdődött Baranya felszabadítása a másfél-száztondós idegen uralom alól. Ma reggel már magyar katonák bakancsa csalog a pécsi főutcán és a magyar trikólírt lobogtatja a Mecsekéről leszábadult szél. Nem a véres bosszúállás ulti féktelen torát a Dunántul legkeesebb városának szelid házai között: a magyar anya öleli magához gyengéd szeretettel hazakerült gyermekét. „Testvéri szeretet hozunk”, — így üdvözölte Soós tábornok a felszabadító csapatok parancsnoka Baranya sokat próbált magyarságát, mely mindennél jobban rászorul a testvéri szeretetre. A felszabadítás lelki felszabadulást hoz elsősorban: visszaadja a szenvedők és az eltévelyedettek lelki egyensúlyát.

Diadalkapuk, könnyes ovációk, a hazafiai hűség drámai erejű megnyilatkozásai jelzik az utat, melyen a nemzeti hadsereg végigvonul. Baranya községben, Barcsban, Baján és a szegedi háromszögben már tegnap a magyar kard volt az ur és a meghocsátott magyar szeretet töltötte el az ujjongó szíveket. Ma reggel a pécsi székesegyházban zengett fel a Te Deum, mely a magyar integritás felé vezető utnak első ünnepi állomása.

A szombati és vasárnapi történelmi jelentőségű eseményekről szóló távirataink a következők:

Ma adják át Pécsre a szerbek

Belgrád, augusztus 20.

(Sajtóiroda.) Pécs kiürítése ma megkezdődött. Ezernél többben már elutaztak. A szerb hatóságok a pécsi területet augusztus 22-én adják át. (MTI.)

A szerbek utasítást kaptak Pécs kiürítésére

Belgrád, augusztus 20.

Az itteni lapok, nyilván felhivatalos sugalmazás alapján közlik, hogy a nagykövetek tanácsa végleg elutasította a jugoszláv kormány kérését Pécs kiürítésének elhalasztására vonatkozóan. A szerb hatóságok ennél fogva utasítást kaptak a kiürítés megkezdésére. Függetlenül a nagykövetek döntésétől, a budapesti entente-képviselők rövid 28 óra haladékot adtak Baranya és Nyugatmagyarország átadására. (MTI.)

Csapataink bevonulása Baranya községbe

Kaposvár, augusztus 20.

Az első sürgöny a felszabaduló baranyai területekről Bükksöd községből érkezett Szent István napján este kilenc órakor Kaposvárra. A címzett Kozma Miklós szkv. huszároronagy, a déli végek vezénylő tábornokához beosztott sajtómegbíztott, az alábbi formában terjesztette a táviratot a kormányzó elé:

Magyarországi kormányzóának kabinetirodájára.

Gödöllő.

A Magyarországhoz visszacsatolt baranyai területekről érkezett legelső sürgönyt hódolatleltes tisztelettel szó szerinti szövegében terjesztem Öfömmeltóságá elé. A sürgöny Szent István napján esti 9 órakor érkezett Kaposvárra a déli végek vezénylő tábornok indúlta kész parancsnokságához. Szövege a következő:

Kozma Miklós őrnagy urnak, Magyar Távirati Iroda, Kaposvár.

Bükksöd, augusztus 20.

Délután 3 órakor vonult be a szerbek által kiürített Baranya határközségbe a m. kir. csendőrség Sik százados parancsnok vezetése alatt. A községben diadalra várta a magyar minisztérium képviselőjét. A község apraja-nagya, a község bírja és plébánosa örömtől remegő hangon, lelkes szavakkal adtak hálát a Mindenhatóknak, hogy háromévi kínos szenvedés után a felszabadított megérkeztek. A község lakossága nagy lelkesedéssel fogadta a kormányzó és a magyar kormány proklamációját, melyet a vezénylő százados hirdetett ki. A bevonuló csapatok haragszó és riadó éjzenés közepette érték a községbe, ahol szem nem maradt szárazon az örömtől. Az üdvözlő beszédek után Jeszenszky Mária és Herbert Ilonka hazafias szavalattal és sok virággal köszöntötték a bevonulókat. Az ünnepi fogadtatás után a bevonuló csendőrszázados kastélyban üdvözlőlték annak betegen fekvő uránóját, Jeszenszky Ferencné, aki a megszállás közel három éve alatt a magyarságnak igen nagy és értékes szolgálatakat tett. Rövid pihenés és megvendégelés után a csendőrség tovább vonult Szentlőrincre, a járás székhelyre, ahol szintén ilyen lelkes fogadtatásban volt része. A szerbek zajlatlanul vonultak ki.

Csapataink bevonultak Barcsra

Kaposvár, augusztus 20.

Ma délelőn tizenkét órakor Barcsban átvették az impériumot. (MTI.)

Gosset ezredes szerencsekívánatai Magyarországnak

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Gosset angol ezredes a pécsi entente-misszió vezetője Szent István napján Soós Károly altábornagyhoz a következő táviratot intézte:

Soós altábornagy urnak Kaposvár: Szent István nemzeti ünnepre és Baranyának Magyarországhoz való visszacsatolása alkalmából fogadja altábornagy uram saját nevében és bizáltságom tisztjeinek nevében legszíntebb szerencsekívánataimat. Gosset ezredes.

Soós altábornagy az üdvözlésre a következő távirattal válaszolt:

Gosset ezredes urnak Pécs. Melegen köszönöm szerencsekívánatait, melyeket ön úgy a saját, mint a szövetségközi katonai bizáltság nevében első szent és nagy királyunk, Szent István nemzeti ünnepén és Baranyának Magyarországhoz való visszacsatolása alkalmából hoztam eljutatni szíves volt. Soós altábornagy, adéli végeken vezénylő tábornok.

A kormányzó távirata

Kaposvár, augusztus 20. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Soós Károly altábornagy, a déli végeken vezénylő tábornok folyó hó 20-án a kormányzó ur Öfömmeltóságához a kormányzó katonai irodája útján a következő hódoló táviratot intézte:

Kormányzó ur Öfömmeltóság katonai irodájára főnökének kérem az alábbi hódoló táviratot Öfömmeltőségére elkészítenem. Szent István napján, midőn csapataink elé bevonult az idegen iga alól felszabaduló magyar területre, úgy a magam, mint alárendelt csapataim, legalázatosabb lelkesült hódolatát terjesztem Fömmeltőségem magas színe elé. En és minden katonám átéri a pillanatot történelmi jelentőségét. Eskükhöz hűven mindent el fogunk követni, hogy az elénk tűzött feladat sikeres megoldásával Fömmeltőségünknek, mint rajongva szeretett legfelsőbb hadurunknak és hazánk megelégedését kiérdemeljük. Soós altábornagy, a déli végeken vezénylő tábornok.

Erre a hódoló táviratra a kormányzó katonai irodája útján a következő válasz érkezett:

A déli végeken vezénylő tábornoknak. A kormányzó ur Öfömmeltőségére Nagyméltóságod hódoló táviratát örömmel vette tudomásul és azon biztos reményének adott kifejezést, hogy a Nagyméltóságod nagy és erélyes vezetése alatt álló csapatok és közbiztonsági szervek az eléjük tűzött nagy és nehéz feladatoknak minden tekin-

telben sikerrel meg fognak felelni és ezzel a belükki helyzettel bíznak, ma teljes mértékben ki fogják érdemelni. Láng báró ezredes, a katonai iroda főnöke.

Proklamáció a felszabadult területek lakosságához

Kaposvár, augusztus 21.

Bádoki Soós Károly altábornagy, a déli végeken vezénylő tábornok, a szerb megszállás alól felszabadult területek lakosságához a következő proklamációt intézte:

A felszabadult területek népéhez Magyarországi kormányzója, a magyar nemzeti hadsereg hadura, Horváth Miklós öfömmeltóság és a magyar királyi kormány nevében a magyar nemzeti hadsereg csapatai újra kitélik a nemzeti zászlót a részekre, melyek ösödök óta Szent István koronájához tartoztak. Ezután a felszabadult terület lakosságának házasszeretéről szóló altábornagy, majd így végzi a proklamációt:

Meleg szeretettel üdvözlöm a kormányzó ur és a magyar kormány nevében a földnek minden hazafias lakóját, polgárát, földművesét, iparosát, munkását egyaránt! Édes hazánk mindenvájtakat keblére ölel. Könnvet letörölni, nyomort megváltani, nehéz sebeket avgyóztatni jöttünk. Kiengetszelők, megértő szívet testvéri szeretettel hozunk mán azoknak is, akiket lelketlen felbújtók meglevőztettek, pillanatnyilag megtartottak. De a követték azok, akiket a törvény szigorúan el fog érní. A magyar nemzeti hadsereg fegyverei n yugalmat, jogrendet hoznak és oltalmat a mind előbb meginduló nemzeti kereszényen utjábredés munkálának, Vezéreljen Isteben vetett hitünk és a házasszeretlet!

Tábori istentisztelet Magyarországon

Kaposvár, augusztus 21.

Szent István napján délelőtt 9 órakor Magyarországon tábori istentisztelet volt a felszabaduló területekre bevonuló csapatok részvételével. Pontban 9 órakor érkezett meg Kaposvárról Soós Károly altábornagy és kísérete és a jelentések vétele után a magyarszki vasuti töltés közelében levő lombsátorban felállított tábori oltár elé ment. A csapatok a vasuti állomás közelében levő sík terepen állottak fel. Kilenc óra után pár perccel megkezdődött a tábori mise, melyet Kemény Boldizsár magyarszki plébános esperes mondott. A mise alatt a katonaszerkekre egyházi darabokat játszott. Az evangélium után a plébános lelkes beszédet mondott.

Beszélt arról, hogy a hitből, fakadó meggyőződés, a lelkiismeret és az ebből fakadó házasszeretlet, mentette meg a hazát a sok vizálty és veszály között, majd áldást mondott a csapatokra.

A zenekar ezután a csapatok feszes szolgálat közben eljátszotta a himnuszát. Az altábornagy és a vele levő egyes dandártörzsek vele együtt jóra állították és Maxon tábornok parancsára egy eredbes felolvasta Békodi öcsé Károly altábornagynak mára kiadott napirányását. A napirányás gy kezdődik:

Verülni kell minden önkényt és durvaságot

Katonák! Szent István napjának jelenben komoly jelentőségűes munkára indultok. Édes hazánk borus ezén örömmel látom a nemzetre ragvoztó fnvt. — három év után ismét visszakérül az igaz-érig magyar terület Szent István magyar koronájához! Katonaszíven büszkén örül annak, hogy én vezettek benneteket már régóta felszabadulás után szövartzom honfoglalásukhoz és visszahozhatom nekik titeleket a magyar zászlót, hazánk nyelvét, hazánk törvényes rendjét. A nemzeti hadserget most először látia a felszabadult terület lakossága. Nyerjétek meg ezvlt, érdemeljétek ki becsülséit! Bizonyítsátok be, hogy a magyar katona az egész nemzet magas kulturájának tüdőnköl képviselője!

Elvárok mindenkittl minden alkalommal példás acéltugelemet, komoltságot, mély erkölcsi és vallási alapon nyugvó önfelajtelmet.

Kerüljétek minden durvaságot, minden önkényt, minden egyéni tulkapaszt

a tisztességesen gondolkozó hazafias lakosságnal szemben, s a csekély számú idegen nyalvókkal szemben is.

A bünösök és felbúitók bünhödnt jognak törvényes uton. Aki vakmerő kézzel meg merné zavarni rendszertó munkánkat, az érzni fogja feuerjünk élet. De a félvezetett, mebinórn meglérő tömegnel szemben leguletek megbocsáttó testvéri szeretettel.

rend, fegyvelam, békesség!

Katonák! A visszakerült területek hazafias lakossága tölelek várja a mezváltást. Az egész nemzet szívdobogva kíséri léseiteket, egész Európa figvel benneteket! Tartsátok becsülsétek kézzel magasan a nemzeti hadsereg zászláit, tisztán annak ragvoztó paizsát.

A napirányes felolvasása után öös altábornagy a csapatokhoz beszélet intézett.

Meg vagyok gyözödvé arról, — mondotta az altábornagy, hogy a hazaszeretet úgy fog titeket vezérelni, hogy Isten áldása úgy fog titeket kíséni ezekben a fontos napokban, hogy minden időre kiérdemlétek a hazának köszönő szeretét, legfelsőbb hadurunknak megelégedését és dicsekrétét. Óra, ki nehéz időben vállára vette a szegény ország vezetését, ki fardhatatlanul dolgozik, hogy terh t vigye, redja kérjük a jó Isten áldását, hogy munkájában segítsen neki, hogy a jó Isten terítsa meg soká hazánk boldogulására, nemzetünk örömré, jövőnk zálogul. Most pedig Magyarország kormányzója, a nemzeti hadsereg ura, éljen!

A csapatok háromszoros dörgő élenezéssel választottak. Ezután a zenekar a csapatok feszes szolgálat közben a himnusz játszotta el, majd a csapatok dísmeneten elvonultak öös altábornagy előtt. A szemle után az altábornagy visszatért Kaposvárra.

A szegedi háromszöget megszállították csapataink

Kaposvár, augusztus 21.
A szegedi háromszöget csapataink a lakosság tömböl lelkesedése közepette megszállították.

A Duna-Tisza közén a csendörtség és a váromrség bevonult a visszacsatolt területre. Baján az oltani esatorna züllipjeinek örszést csapataink egy küllönítménye vette át. A küllönítmény a lakosság öriási lelkesedéssel, a Baján lévő szerb közegek pedig a legnagyobb előzékenységgel fogadták. Tolna vármegye megszállott részébe csapataink bevonultak, ugyanugy Somogyba, ahol Barcsot és Szegvárt csendörtségünk 20-án megszállotta. A lakosság hangulata ezeken a részeken is mindenütt a legtelkesebb. Pécsre tegnap este vonult be csendörségünk, hogy támogassa ott a magyar közigazgatási közegeket, melyek közel három évi megszakítás után működésüket tegnap ismét felvették. A város lakossága lelkes ovációval fogadta csendörseinket s örömmámorban uszva várja csapataink bevonulását. Az ugynevezett emigránsok Eszékre menekültek, ahol a szerbek internálták őket. Mindenütt, ahol a felszabadult terület csapataink megjelentek, a lakosság frenetikus ovációk rendezett a kormányzó ur öfömlétségsá és a nemzeti hadsereg mellett. Zavaró incidensről eddig semmiféle hír sem érkezett. (MTL.)

Csapataink Kiszomborban

Szeged, augusztus 21.
(MTL.) A magyar csendörtség és rendörtség egy küllönítménye vasránap reggel öt órakor áttépte a demarkációs vonalat és 6 órakor bevonult Kiszomborba. Kiszombor hátrában a falu lakossága lelkes ovációkban részesítette a bevonulókat. A falu lakossága élén és nevében a község jegyzője lelkes szavakkal üdvözölte a magyar nemzeti hadserget és a bevonuló osztagok parancsnokát. Lénárt örnagyot.

Utban Baja felé

Kaposvár, augusztus 20.
Dr. Kiszely Gyula kormánybiztos sürgönyzi délelött 10 órakor, hogy a Bajára kivényezett állapöttség, amely küllönítmény még ma átlépheti a demarkációs vonalat, egy tiszt és ötven ember, amely mint első csapat, még ma, augusztus 20-án átlépi a demarkációs vonalat, Bajára indult. A többi csapat és a közigazgatási személyzet Kiszely kormánybiztos vezetésé alatt éjjel követni fogják. (MTL.)

A pártok választásokat akarnak

Hegedüs utóda Gratz lesz - decemberben — Gróf Bánffy külügyminiszter Baranyáról és Nyugatmagyarországról

— A Hétfoi Napló tudósítójától —

Még a keddi napon hallatja hangját a magyar nemzetgyűlés, hogy azután jelentős időre, október közepéig emulnájon. A politika nyár pihenője előtt azonban felbukkant egy terv, amelynek állitotagos szerzője maga Bethlen István gróf, s amely terv szerint a nemzetgyűléstől át kenne léteni a kétkamaras rendszerre. Ilyen formán történék ez, hogy a nemzetgyűlés, elfogadván a felsőbb reformjáról szóló javaslatot, tulajdonképpen atyvája lenne a törvényhozás második házának, majd a saját mandátumát három esztendővel megtoldva, áttérne a kétkamaras rendszerre.

A nemzetgyűlés hangulatáról azonban a következő információt kapta a Hétfoi Napló tudósítója:

— A nemzetgyűlés — amint a nevében is benne foglaltatik — alkotmányozó testület, amelynek már ezzel a szóval egyszerűsind a feladata is meg van adva. Sajnos, a nemzetgyűlés mindezeig csak mindenféle foglalkozott, tömönféle törvényt hozott, de semmiféle alkotmányozó munkát nem teljesített; annyira nem, hogy királyság voltunkat is tulajdonképpen egy minisztertanácsai halározat állapította meg. Gyorsan hozzá kell tehát látni a nemzetgyűlésnek azokhoz a munkálatokhoz, amelyek tulajdonképpen feladatát alkotják, annál is inkább, mert ideje rövid, lévén meghatározott élettartama. Ebben egyszerűsind az is benne van,

a nemzetgyűlésnek nincs jogában saját megbízatást meghosszabbítani.

de merőben fölösleges is lenne ez, mert ez a nemzetgyűlés, a mai örszetételben, a meddő harcok szintere maradna, bármilyen hosszú életet adna önmagának. A hiábaváló harcok helyett fel kell építeni az új alkotmányt, körül kell bástyázni a nemzet jogait és azután minél előbb meg kell oldani a királykérdeést, mert onköl nem lehet az izgató anyagot ellátóvitani a nemzet beteg testéből. Nincs a nemzetgyűlésnek egyetlen pártja sem, amely ezt be nem látná, de nincs olyan párt sem, amely a nemzetgyűlés élelmeghosszabbítását kívánná, ha csak egyes, nem nagyszámú képviselő

köz egyéni törekvéseit nem nevezük löghangulatnak. Az összes pártok az alkotmányjogi kérdések teljes megoldásától remélik a nemzet új, nyugodtabb életének kezdetét.

Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter távozásáról, helyesebben idő előtt való távozásáról, egy hét óta szüntelenül ír a sajtó.

— Ezekből a hírekből mindössze az az egy az igaz, hogy Hegedüs Lóránt utóda Gratz Gusztáv dr. lesz. Ezt a Neue Freie Presse szombati számában is olvashni lehet. De mikor lesz az utódja? Pontosán december 18-án, vagyis évfordulóján annak a napnak, amikor Hegedüs Lóránt a pénzügyminiszteri ténacét elvállalta. Hogy kedvetlen? Ennek oka, hogy fáradt, mert minden fáradt ember kedvetlen. Ez ellen egyetlen orvosság a szabadság, a pihenés, amelyet Hegedüs még e héten megkezd és pedig a tengerparán, ahol Fellner Frigyes egyetemi tanár vendége lesz.

A keddi ülés

Kedden van egyébként a nemzetgyűlésnek a nagy szünet előtt utolsó ülése. Más programot nincs, csak az ingatlan vagyonok váltásáról szóló javaslat harmadszori olvasása, de ha valakinek a vakációs hangulatban kedve lesz még egyet interpellálni, Gádl Gaszton elnök meg fogja neki erre a módot adni. Számítanak rá azonban, hogy ezen az utolsó ülésen Bánffy Miklós gróf külügyminiszter nyilvánkoi egy a legaktuálisabb küllöpolitikai kérdésekről, amelyek alatt természetesen elsősorban Baranya átvételét és Nyugatmagyarország sorsát kell érteni.

Wilson lesz az amerikai delegátus a leszerelési konferencián

Páris, augusztus 20.
(Wolf.) Az Eclair washingtoni jelentése szerint Kang szenátor Harding elnöknek javasolta, hogy a washingtoni leszerelési konferencia amerikai delegátusává Wilsont nevezzék ki. Wilson egészségégi állapota jelentősen javult. (MTL.)

Az első vitézzéavatás

— A Hétfoi Napló tudósítójától. —

A királyi várkert délre néző lejtőjének gyönyörű stánjai és terraszai ma délelött lélekemelő ünnepélynek szolgáltak szines és hangulatos keretül. Ma folyt le a Várkertiben a Vitézi szék első vitézzéavatási ünnepélye, amelynek során a kormányzó, mint a vitézek első, választott főkapitánya, a vitézi eskü letétele után vitézzé ültette és avatta a vitézi telek elnyerésére érdemessé vált honfölt.

Pouban kilenc órakor érkezett meg a kormányzó. Az emelvényre vonult, ahova követték Bethlen István gróf miniszterelnökkel, az állükön a miniszterek, továbbá a vitézi szék tagjai. Mellette foglalt helyet József főherceg. Hátrább a keresztény egyházak főpapjai, a nemzetgyűlés tagjai és a törvényhatóságok képviselői sorakodtak. A katolikus püspöki kar Csernoch János hercegprímás vezetésével jelent meg.

A kormányzó megérkezése után kezdetét vette a tábori mise, amelyet P. Zadravecz István tábori püspök celebrált.

A mise után az egyházak papjai rövid áldó imát mondtak, azután következett az ünnepély legmegkapóbb része, a vitézzé avatás szertartása, melynek kezdetét harsonák jeleztek az ünnepi eszöndben a kormányzó, mint a vitézek főkapitánya, beszédet intézett a vitézekhez, amelyben hangsúlyozta azt is, hogy minket nem győztek le soha, mert saját áruló honfirtasaink orozva öfitték ki kezünköl diadalmas győverünkét.

A kormányzó aztán végighaladt a vitézek között és a sorra leterelő vitézeket a diszkarddal vitézzé ültötte. A kard ütését a szavakkal kísérete: „Hadur nevében vitézzé ültétek!”

A szertartás befejeztével lelkes kiáltás harsant fel:

Nagybányai Horthly Miklós, Magyarország fömötöltöfgu kormányzója és a vitézek első főkapitánya éljen. A vitézek és a község háromszoros éljnt zugtak rá. Ezzel véget ért az ünnep. A község és a himnusz hangjai mellett oszlott az jjel.

Délben a Tiszi Kaszinó épületében egyszerű vitézi áldomás volt, amelyen megjelent a kormányzó is. Az áldomásban az első felköszöntőt Bethlen István gróf miniszterelnök mondotta, aki a vitézek legvitézebbjét: Horthly Miklós kormányzót éltette. Horthly Miklós kormányzó közvetlen hangon jó tanácsokkal látta el az új életpályájukat megkezdő vitézeket. Beszède végu, mint rangban legidősebb vitéz, József főherceg válaszában annak a reménynek adott kifejezést, hogy amint a vitézek egyek voltak a haza megvédésében, úgy a jövőben egyek lesznek a haza fölépítésében és a kormányzó támogatásában. Hangsúlyozta, hogy ő mindig — úgy most, mint a jövőben is — a kormányzó mellett áll és őt teljes erejével támogatja.

Asztalbontás után a kormányzó a többi vendégtől kövelve, a vitézek vilharos éljenzése közben hagyta el a termet.

A vitézzé avatottak, illetve megadómanyyozottak közt vannak a tiszteken és hivatalosn álliszteken kívül földmívelészek, asztalosok, kömülvesek, kémményespröl, könyvelők, kereskedőseggöl, nyomátszességöl, napzámos, rendör, hentes, bányász, horbély, uradalmi öcsöz, söfőr, bogárn, utkaparó, szótöcs, napidijás, pincér, meszáros, vintcellér, magántisztviselő, drótes, seilyemfésöl.

Magyarországi Hétfoi Napló
Még csak augusztus 31-ig
AZ UTOLSÓ HÉTFOI NAPLÓ
c. aktualis revu és a többi attrakció!
Nagyrévi mező-17. sz.

HIREK

Rablógyilkosság a szerényi országúton

Egy vakmerő ember meggyilkolt és kirabol egy marha-kereskedőt, másit 4 embert megsebesített és emiatt...

A Hétfői Napló tudósítójától

Szoklatlanul vakmerő és merész rablógyilkosság híre érkezett a szombatióli vásárra virradó éjszaka a budapesti főkapitányság központi ügyekére.

Péntek délután a Budapestről 50 kilométerre fekvő Bőhönye községben országos vásár volt, amelyen rengeteg idegen vett részt. Különösen az állatvásár volt nagyszámban, ahol Kollár Márton színyei földhírtokos és marha-kereskedő költötte a legjelentősebb üzleteket.

Alig hogy elhagyta Bőhönyét, az országúton egy alacsony, vézna, nyírónt bajszos ember állította meg Kollár Márton kocsiját és megkérte a földhírtokost, hogy vigye néhány kilométert magával, mert fáradt és nem bír gyalogolni.

... marha-kereskedő vagyok és a vásárról igyekszem én is hazafelé.

A vézna, alacsony ember, — az új utas — ott ült és beszélgetett jó másfél óráig Kollár Márton kocsiján. A jókedélyű, jóvalás beszédű Kollár elfáradt az idegen utasnak, hogy milyen rendes üzleteket kötött a vásáron, aki viszont a maga üzleteiről is beszélgetett.

Itt már rémes látvány tárult a szemük elé:

Eppen ekkor a pillanatra emelte fel a revolvert a sovány, vézna új utas Kollár Márton kocsiára és egy lövés dördült el. A kocsiis lezuhant a bakról és kiesett az úttestre.

— Békési Ferenc karmester ének- és zeneiskolájában (VII. ker. Almásy-tér 3.) az 1921—22. tanévre a beiratkozások megkezdődtek.

— Kifogott hullá. Vasárnap délelőtt a Budas-térnél egy 70—75 esztendősek látszó férfi hullását fogták ki a Dunából. A szobában talált iratokból megállapították, hogy Darin Lászlónak hívták. A honetiari intézetbe vitték.

— Etesztanak. Tűh György nyelve- tantervező vendéglátó vállalkozásában a Rottenföld utca 22. sz. Sándor-utca sarkán levő vendéglőjében

előtt még beérték volna, a lovak közé csapott.

Alig volt a legközelebbi kocsi, Novotni István és József szerényei gazdaságok kocsija 10 lépésre a lövöldöző ember kocsijától, amikor a hatalmas test, — a meggyilkolt Kollár Márton testét — kidobta a gyilkos a kocsiból és menekülni készült.

Novotnik kocsijának meg kellett állni és a gyilkos most már észnekült ostromozta a meggyilkolt Kollár Márton lovait, vágatva menekült a gyilkosság színteréről.

A szerényi utasok előtt, amikor Novotnik kocsiját beérték, ott volt az országút egész tragédiájának a borzalmak:

Holtan, két lövéssel meggyilkolva ott fektült az országúton Kollár Márton. Mellette súlyos fejsze-vel a kocsi, Csoszó István és vérezve eszméletlenül ott hevert a két Novotni testvér is, a kocsi bakjáról pedig a lovak lábról bukkott a Novotnik megsebesült kocsi.

Coszó István, a tragédia egyetlen szemtanúja, még eszméletén volt és elmondotta, hogy az erdőhajlásnál egyszerre felugrott az idegen, revolverrel rántott elő és keresztül lötte Kollár. Beugrott a meggyilkolt ember zsebébe, kivette a tömört bőr pénzes tárcát és amikor a kocsiis ráugrott, hogy elfogja, a kocsiis is lölette.

A legközelebbi község csendőrei azonnal megkezdtek a nyomozást a vakmerő rablógyilkos után, aki az erdőből szekerkocsin az eddigi adatok szerint Budapest felé menekült.

A rablógyilkos, amint a szemtanúk elmondják, alacsony, vézna ember, nyírónt, sötét hajszála van, kisszerű fekete kalapot visel, szürke urasporkönyөг volt rajta, a kezében, mikor kocsiis szállt, görbe meggyafatot tartott. Korra 28—30 éves lehet.

Kollár Mártontól a börtörében ötvenes és ezres bankjegyekben ötven ezer koronát rabolt el.

A félmillió korona pénzhez, amit Kollár az inge alatt egy zsekkönyvben tartott, már nem tudott hozzáférni, mert a kocsiis megzavarta munkájában.

Senk a kocsiis, sem pedig a rablógyilkost mindaddig nem találták a csendőrök a pestkörnyéki falvakban és a budapesti rendőrség segítségét kéri most a rablógyilkos kézrekerítésére.

A főkapitányságon a vézna termetű, vakmerő rablógyilkos után vasárnap délelőtt kezdte meg a nyomozást Rádoczy Jenő dr. rendőrkapitány és Róvész Elek felügyelő.

Félik Masarykot a főországi utól

Bécs, augusztus 21.

(A MTL. jelentése.) A Reichspost a 'leti Porsucyból: A felvidéki zsupának a kormányának hozzájuk intézett kérdésére egyértelműen azt válaszolják, hogy Masaryk közlarságai eínök tervezett utazása alkalmával feltétlenül szükség van széleskörű biztonsági intézkedésekre, mert nem valószínű, hogy a kommunista és a nacionalista merényletre készülnek. Különösen a városokban kell megerősíteni a biztonsági szolgálatot. A zsupának többsége nem hajlandó felelősséget vállalni azért, hogy az elnök felvidéki utazása normálisan fog letyolni.

Színház és filmudonságok

Hallgasson meg Adrienne

Bemutató a Vigszínházban
Régi és kedves hagyományhoz híven, a Vigszínház már az ővi szezon startjánál kiirukolt az első bemutatónál a választású ezuttal a friss, de népszerűségben máris páratlan Louis Verneuil „Hallgasson meg Adrienne” című boházára esett. Vidám téma, mosolygó apróság, gyorsletempójú celekmény, mely telmikiájában már csirát hordja a szablont való elérésnek, nagyszerűen kiképzett párszédkek jellemzik ezt a kis darabot. Azáltal a bizalmatlanság szemben, a mely a kora ővi bemutatónak még szokta előzni, már az első jelenetek hatáson veszik föl a harcot és állandó mosolygó érdeklődés kíséri annak a fiatalembernek küzdelméit a nőért, aki a darab hőse ugyan, de akit a nagykövetségől minden szinlap röviden és egyszerűen „Le jeune homme”-nak, a fiatalbernek nevez. A fiatalbernt a vélelten számaritánus szolgálatban juttatja egy bájos, fiatal hölyg körül, aki egy mulatságban eljött. Természetes, hogy azonnal tüzet fog és ettől fogva hevesen udvarol az asszonykának, aki azonban először a könnyű erkölcsi párisi boház figurájól, a harmadik felvonás végéig állja az elkéserelett és rafinált ostromot. A fiatalber ember ugyanis, hogy közelebb férközzék szerelméhez, titkári állást vállal a férjhez és addig keveri a kártyákat, amíg a már ingadozó asszonyka meg nem török. Ez a játék azért kedves különösen, mert a titkár nem el vissza azokkal a diszkrét adatokkal, amelyek a férj életéről megtudott s amelyekkel az asszony fölszólítása ellenére nem hajlandó kiirukolni. Ezt a kedves alakot Lukács Péter játssza, a női pedig, akéher egy vélelten vezél. Makay Margit. S minthogy a két kedves lény mellett egy nem szimpatikus férj elrontotta a családi tő harmoniáját, a férj szerepét Vendrey tala kredita derős bonhomival, Rendkívüli sikere volt meg Zátany Kálmánnak, aki rövid szerepében kétszer kapott hatalmas, nyitási taptot. A frissen peredő darabot, amely a közönség teljes tetszésétől lisérve, állta meg az ítéletet, Solósz Ernő dr. az eredetileh méltó ötletességgel fordította.

A Vigszínház a hetét természetesen a legfrissebb udonság, a „Hallgasson meg, Adrienne!” dominálja. A játékrendet gazdagítani fogja a „Taifun”, amely esztőtkörön kerül színp. Kedden és szombaton a „Piros bugyellár”-t adják. Jövő vasárnap délután a színház nagy operettsikerét, a „Kis szizett”-et játsszák.

A két Magyar sorozatos előadás- és héten is folytatódna a Király-színházban, ahol minden este a nagyszerű operettet adják Hecsi Annával, Somogyi Nivalal, Nádorral, Matánnyal, Latabárral és Borossal a főszerepekben. Az előadások mindig 7 1/2 órák kez dődnek.

A Cárveles Huszotődáször kerül színpa szerdán a Magyar Színházban Darvas Lillivel és Törzsszel a főszerepekben, a darab előadását ma, pénteken és jövő vasárnap este megismétlik. Kedden, esztőtkörön és szombaton a még mindig rendkívül vonzó „Buzavirány”-ot adják. Az előadások kezdete 7 1/2 óra.

A Bálvárosi Színház a heti műcróna a tavalyi évad legismertebb darabait váltakoztatja: ma és szerdán „A buta ember”-t, kedden és esztőtkörön az új

Póvárosi Cirkusz
Naponta este 8 órák
Közönség, szombat, vasárnap és ünnepnapok 10 órák
Augusztus 22-23-24-25-26-27-28-29-30-31
Eldadás után
Közönség, szombat, vasárnap és ünnepnapok 10 órák
Telefon-szám: 55-55

A védők Wekerle, Vázsonyi, Hadik, Váry Albert s még több tanu kihallgatását kéri a Tisza-pörben

— A Hetfoi Naplo tudósítójától. —

ATisza-gyilkossági bűnper mai tárgyalásán dr. Gadd István elnök még néhány, a bűnügyre vonatkozó iratot fog ismeretnie, illetőleg felolvasni. Ezek közt a legjelentősebb az a gyorssírásam írt jegyzel, amelyet az eljárási folyamán Hiltner Sándortól foglaltak le. Az iratok ismeretese után a bizonyítás kiegészítésére vonatkozó indítványok kerülnek sorra. Ertesztelünk szemint dr. Szilassy Pál kirügyszé színién kívánja a bizonyítás kiegészítését, amelynek során több okmány felolvasását és néhány tagnak lényeges körülményekre való kihallgatását kéri. Sokkal nagyobb terjedelmű indítványhoz a bizonyítás kiegészítésére vonatkozóan a védelemnek, különösen dr. Gál és Salmasszy védők terjesztettek elő hosszabb kiegészítési indítványt. Rámu-

tanak arra, hogy ennek a bűnpernek egész nyomozása, a vizsgálat tulajdonképpen helytelen irányban mozgott. Több mint 50 új tanura hivataloznak a védők. Többek közt indítványozni fogják Wekerle Sándor, báró Sztényei József, Vázsonyi Vilmos, báró Hadik János tanuk kihallgatását és ugyancsak az ügy lényegét érintő kérdések tisztázása végett indítványozni fogják Váry Albert, Desző Alajos, Hercey Géza, Stein János főhadnagy, Ádory Lajos kihallgatását, Már korábban hivataloztak a védők Puhá László kihallgatásáért is, aki október 31-én szemtanuja volt annak a jelenetnek, amikor a gyilkosok a Reichim-bába hováultak. Ez a tanuvalomlás lehetne tehát az egyetlen objektív bizonyíték a tettes személyére vonatkozóan.

A nagy díj lefutását, amely mindenképpen méltó is volt a tradícióhoz. Nyolc lovat nyergeltek fel a versenyre, közülök Trojander és Basa tetszettek a legjobban, míg a verseny előzetes favoritján, Aurelianus még erősen meglátszottak az átszenvedett köhögés nyomai. Nobilis istállója csak azért állította starthoz, mert hónapok óta előzetes favoritja volt a versenyre. Az értékes és nagydíjért dijat végül Trojander nyerte meg, amely több sikertelen kísérlet után végre klasszikus győzelemhez tudott jutni. Basa volt mögötte második a beteg Aurelianus harmadik, ami annak a bizonyítéka, hogy a mi meg részvétel a versenyben, a kiszulvott Leda II-n kívül nem érdemelte meg a starthoz állítást. Régi Szent István-napok ragyogó emlékeit elevenítette fel Vera III szemzációs győzelme a két-éves haudicapban a százsoros kvótával, amely a múltban allig-lyé hiányzott egy-egy István-napi eredményről. A szombat és vasárnap versenyek részletes eredményeit egyébként itt következtet:

- Szombat:**
- I. Fecskehánya (2) 1. Viscélis (7:10) 2. K. B. O. (6) 3. Futottak még: Repány (10), Straight (8), Briggita (6), Elnök (12). Tot.: 20:68, 20:22, 22, 26.
  - II. Zagreb (1½) 1. Prachtweiberl (1½) 2. Zsendice (4) 3. Futottak még: Morny (6), Prim (4). Tot.: 20:52, 20:30, 26.
  - III. Trojander (2) 1. Basa (1½) 2. Aurelianus (2½) 3. Futottak még: Leda II (6), Kindy (50), Felső (50), Ekkehard (16), Maya (20). Tot.: 20:68, 20:24, 24, 30.
  - IV. Lavendel II. (1½) 1. Ara II. (2) 2. Pegasz (35) 3. Futottak még: Goody-Goody (1½). Tot.: 20:38, 24, 24.
  - V. Vera III. (50) 1. Affler (2½) 2. Lovic (5) 3. Futottak még: Sógoró (2½), Mory (14), Naza (8), Raokete (12), Oro (14), Laurencz (12), Sokoró (8), Fliritár (33), Babocz (4), Mezyeri (50). Tot.: 20:2092, 20:220, 30, 38.
  - VI. Rósi II. (2½) 1. Fecser (2) 2. Borany (8) 3. Futottak még: Gáboriák (6), Caryle (5), Cornette (2), Morgenwid (40). Tot.: 20:68, 20:26, 24, 24.

- Vasárnap:**
- I. Storyeller (1½ r.) 1. Akadékos (4) 2. Pomponius (1½) 3. Tot.: 20:28.
  - II. Násfa (3) 1. Frankpon (2) 2. Gioconda (3) 3. Futottak még: Kemente (4), Carboje (3½), Mulató (16), Freilich (8), Ouragan (6). Tot.: 20:34, 36, 66 (1½).
  - III. Little woman (2½ r.) 1. Ruma (6) 2. Afonya (12) 3. Futottak még: Mash (12), Our Miss Gibbs (12). Tot.: 20:28, 20:26, 40.
  - IV. Pernussion (6) 1. Furfang (2½) 2. Ecarré (8) 3. Futottak még: Myosotis (1), Südret (8), Wildgraf II (5), Miért is (16). Tot.: 20:210, 20:66, 40, 60.
  - V. Ossijk (3) 1. Fidibus (5) 2. Lucé bécis (1½) 3. Futottak még: Eltváros (6), Cigánylány (6), Anvukám (12), Kalifa (6), Starost (12), Mandola (12), Morna (12), Muszlinca (12), Moshisto II (25), Mesebél (33). Tot.: 20:116, 20:36, 42, 36.
  - VI. Moka (4) 1. Malvoisie (1½) 2. Black Girl II (10) 3. Futottak még: Szarvtyán (12), Napkelet (8), Ignorant (12), Barker (6), Macica (2½). Tot.: 20:34, 26, 60.

Magánfelki látogatásra
akvizitort keresünk!
Lipótvárosi Gőzvágyó, V. ker., Vág-utca 20. sz.

vasárnap „A zafirgyűrűt” és „A nagy komédiánst”, szerdán és szombaton „Az apám felesége”-t adják a bemutatott kitűnő szerepeikért. Az előadások itt is 7½ órakor kezdődnek.

* Az Andrássy-uti Színházban a héten minden este a legutóbbi műsor mulatságos darabjait „Tobby”-t, „Lojzi”-t és a kitűnő magánzámokat ismétlik 8 órai kezdettel.

* A Tündérek családja egész héten műsorban van a Scála Színházban, jövő vasárnap délután a tegnapi délután bemutatására került „Próbaküszassz” című énekes játékot ismétlik 3½ órai kezdettel, mérsékelt helyárakkal. Az esti előadások kezdete 7½ óra.

* „Az égő város”, a Nirvana negyedik része, a legmegdöbbentőbb, legizgalmasabb misztikus kalandtörténet. Teljesen különálló az előbbi részekétől, amelyekről Augusztia főhercegnő és József Ferenc főherceg öfensegeik a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak. Még egy 3 felvonásos pompás vígjáték, a „Miki és Mukli” egészíti ki a briliáns műsort. A szezon a leggrandiózusból filmjét mindenkinek meg kell néznie. Tekintettel a közelgő őszi időre, a Kertmozi igazgatósága elhatározta, hogy a közönségnek módot nyújt a Nirvana még hátralévő három részének a szabaddan való megtekintésére, s hogy e héten a negyedik és ötödik részt veszi műsorra, és pedig a negyedik részt Az égő várost hétfőn 6:15 óráig, az ötödik részt A földalatti templomok esztörtéketlét vasárnapig. Előadások a Kert-moziban hétfőtől kezdve fél 8 és fél 10 órakor.

Az MTK veresége Svédországban

Kamraterna—MTK 2:1
A Magyar Testgyakorlók Köre csapata szombaton délután Göttenburgban (Svédország) mérkőzött az ottani Kamraterna csapatával — és mint egy szákszavú távirat jelenti — az MTK 2:1 arányú vereséget szenvedett. A magyar bajnokcsapat vereségét talán az a körülmény menthette, hogy a Kamraterna csapatának tudhatólag Bródy Sándor az FTC volt kapitánya a tréner.

Három országos rekord a KAOE atlétikai viadalán

Az atlétikai idény egyik legsikerültebb versenyére a KAOE viadala volt, amelyen nem kevesebb, mint három országos rekord jött kiavittak.
A 3000 méteres síkfutásban Némethy Jenő győzött 9.06 p. alatt országos rekordot javítva. 2. Besz volt.
A 100 méteres síkfutásban első Gerő KAOE volt 11.4 mp. alatt.
Magasugrásban győzött Gáspár Dezső MAC 187 cm.
Távolugrás ötös csapatverseny Budapesti bajnokságáért 1. MAC. 2: 6.30 mp. FTC.
Hármas ugrás csapatverseny 1. Sompai Elemér MAC 14.51 m. országos rekord.
800 m. síkfutás 1. Vogel 1.50, 2. Grosz István MTK.
200 m. gátfutás 1. Helfer MTK 27.5 mp. országos rekord.

A MOVÉ vándordíját az OTE nyerte. Vasárnap délután folyt le a döntő labdarúgó-mérkőzés a MOVÉ vándordíjért az Obudai Torna Egylet és a Magyar Atlétikai Club között. A mérkőzés küzdelem után az OTE csapata nyerte meg 1:0 arányban. A félébő eredménye 0:0 volt.
A Kisepeai AC kettős győzelme. A Kisepeai AC szombaton a Huszócok csapatával mérkőzött és 7:2 (4:1) arányú győzelmet arított. Vasárnap délután az Ékszeresek Sport Club csapata ellen győzött a KAC 10:1 (7:0) arányban.

A Szent István-díj

I. Trojander
II. Basa
III. Aurelianus
Ragyogó közönség és ünnepi hangulat az alagi tréfnőkön. Az idei Szent István-díjnak is bőven kijutott mind-azokból a külsőségekből, amelyek ezt a versenyt eddig is legnépszerűbb futamokká avatták. Horthy Miklós kormányzó és József főherceg családjukkal együtt az udvari páholyból nézték végig

KÖZGAZDASÁG

Magyar korona 152½

Zürich, augusztus 20.
Megnyitás: Berlin 700, Newyork 591, Milano 25.45, Prága 7.10, Budapest 1.57.50, Zágráb 3.40, Bukarest 7.20, Varsó 0.27, Bécs 0.72, Osztrák Bély. Banki. 0.62. Zárlat: Berlin 6.95, Hollandia 183.50, Newyork 592, London 21.64, Páris 45.70, Milano 25.53, Prága 7.07.50, Budapest 1.52.50, Zágráb 3.40, Bukarest 7.20, Varsó 0.27, Bécs 0.70, Osztr. Bély. 0.60. (MTI.)

Szombat és vasárnapi magánforgalom

Az értéktőzsdén magánforgalom a 57½—52½) csökkenésnek halála alatt megszilárdult. Több korlátértéke volt magasabb pénz, azonban kétés szombaton csak Országos fa 1075—1090, Lipták 440—45, Lichtig 875—85, Déli vasut 1275—85 között fordult elő, míg Ganz, Láng, Phóbus és Danicára volt vevő. Dollár 384.50—91—90, lei 475—79, marka 457—60, szokol 457—54, osztrák ezres 37—37.50 volt. Vasárnap Országos fát 1045—1130, Déli vasutat 1330—40 követték. Ganzt 23550—600 és még néhány részvényt magasabb árfolyamokon kereslek. Dollár 388—89, marka 460—61, lei 477—79, szokol 457—60, Napoleon 1240—50 és bécsi kifizetés 36—36.25 volt.

A Belvárosi Takarékpénztár tőzseparitása. A Belvárosi Takarékpénztár Rt. igazgatósága a legutolsó közgyűléstől nyert felhatálmása alapján 24,000 drb új részvényt bocsát ki, ami által az intézet alaptőkéje 36 millió koronáról 48 millió koronára emelkedik. Az új részvények, melyek az 1921. évi közgyűlésen szeszülnek, 3:1 arányban 650 koronás árbán ajánlathatnak le a régi részvényesek. Az elővett jog folyó hó 22-ét 29-ig gyakorolható az intézet pénztáránál, IV., Apponyi-tér 5. alatt.

A Foresta részvényei. A Foresta részvényei eddig tudvalevőleg még nincsenek forgalomban s ez igen sok kellemséget idézett már elő. Most úgy értesülünk, hogy a Foresta részvényei már megérkeztek a Magyar-Olasz Bankhoz, amely ezeket a közeli napokban már szét is is fogja osztani. A Foresta egyébként 15 százalekos levonással 8 líra osztalékot fog fizetni. A részvényeket Bécsben és Budapestben is jegyezhetik fogják. A mai létező Foresta 1350 koronán költött.
Az Oceán osztaléka. Az Oceán konzervgyártó mérlege — amint értesülünk — hatalmas eredménnyel zárult. Többet keres, mint amennyi az egész alaptőkéje. Osztalékul 60 koronát, 15 százalékos fog fizetni.

A Liget-szanatórium rt. közli, hogy a vállalatához szükséges tőke megszerzésének céljából alaptőkét 2,000,000 koronával fölemelte. Az elővett jog koronából augusztus 15-től 20-ig a társulati pénztáránál. Minden megváltó részvényre egy új részvény adatik. A kibocsátási árfolyam 500 korona.

Pesti Tőzsde új számának vezetését két ikldői Szabó János irta. A pénzügyi gazdasági helyzetéről Lelencs Richard írt cikket. A cukorkartel és szeszkartel megalkudásáról érdekes és új adatokat közöl a lap, a mely részletesen ismereti a baranyai pényviszonyokat is. Híreket és információkat hoz a lap a Központi Hitelbankról, a Lloyd-bankról, a Rézbányáról, a budapest-bécsi-prágai tőzsdéről stb. Szerkesztőség és kiadóhivatal VI. Izabella-u. 43.

Del-Ka
VII. ERZSÉBET-KÖRUT 28.

Az iparhatóság idénykiarúsításunkat végeladásnak minősítette és 10% os hatóságai díj fizetésére kötelezte cégünket. Ennek következtében kénytelenek voltunk a hirdetett idénykiarúsítást beszüntetni

Készletünket tovább áruljuk!

Araink a kirakataiban láthatók

lit van újra
HÖLGYEINK RÉME
a szeplősi!

De segít rajta
HÖLGYEINK KRÉME
a valódi

Diana-arckrém
Mindenütt kapható!

Hamis fogakat Brillianst Ékszer Platínát Antik tárgyakat Képeket olajfestményeket Disztárgyakat

Felelős szerkesztő:
SZOMAHÁZY ISTVÁN
Társzerkesztők:
Dr. ELEK HUGÓ és PAJOR MÁTYÁS
USÁGÜZEM NYOMDA RT.